

עו"ד אמיר בשה
עו"ד גילעד זבידה
עו"ד לירון בק
עו"ד חן ויטברג

Amir Basha / Gilad Zvida - Law office
Employment & Labor Law

المحاميان أمير باشا وجلعاد زبيدة

6 ביולי, 2023

בשה זבידה ושות'
משרד עו"ד /B/Z/& Co

מנדל ב.ס.ו. 4, קומה 23, רח' מצדה 7 בני ברק 5126112
טל. 03-7743000 פקס. 03-7743001

office@bszlaw.co.il

לכבוד
עו"ד גלי בהרב מיארה
היועצת המשפטית לממשלה
רח' צלאח א-דין 29
ירושלים

באמצעות הפקס + אישור טלפוני

טל': 02-6466849 ; פקס: 02-6467001

מכובדתנו,

הנדון: כאן – תאגיד השידור הישראלי

מרשנו, ארגון העיתונאים והעיתונאיות בישראל וארגון עובדי התקשורת, מילאו את ידינו לפנות אליך בעניין שבכותרת, כדלקמן:

1. ארגון העיתונאים והעיתונאיות בישראל הוא ארגון עובדים פרופסיונאלי, המופקד על טיפול בזכויות העיתונאים כעובדים, וכן, על פי תקנונו, על שמירה על חופש העיתונות. ארגון העיתונאים הוא ארגונם של למעלה מ-3,000 עיתונאים ועיתונאיות בכלי תקשורת שונים והוא כיום הגוף המרכזי והגדול ביותר העוסק בייצוג העיתונאים במעמדם כעובדים וכמי שנושאים בשליחות ציבורית. הארגון שם לו למטרה, בין היתר, להגן על חופש העיתונות ועל העיתונאים כעובדים בהקשר זה. הארגון אף רואה עצמו כמי שמייצג לא רק את ציבור העיתונאים אלא גם את האינטרס הציבורי הרחב בכל הקשור לחופש עיתונות בכלל ולשידור הציבורי בפרט.

ארגון עובדי התקשורת הוא ארגון עובדים הפועל לקידום וסיוע להתאגדות עובדים בענף התקשורת (שאינם עיתונאים) בישראל, תמיכה וסיוע בשיפור תנאי עבודתם, שכרם ומעמדם, חתירה לחתימה על הסכמים לרבות, הסכמים קיבוציים, ייצוג העובדים בענייניהם המקצועיים, כלכליים וחברתיים.

לצד האמור, ארגון העיתונאים והעיתונאיות בישראל וארגון עובדי התקשורת הם ארגוני העובדים היציגים במערכת כאן התאגיד השידור הישראלי (להלן: "התאגיד").

2. בהתאם לפרסומים בכלי תקשורת עולה כי מינויה של השופטת בדימוס נחמה נצר לתפקיד ציבורי של יו"ר ועדת האיתור של מועצת התאגיד (להלן: "ועדת האיתור", להלן: "יו"ר ועדת האיתור") מוכתם בניגוד עניינים ומשוא פנים חריף וזאת, בשים לב לאמירות חמורות מצד בן זוגה ושותפה במשרד עורכי דין כלפי התאגיד וחופש העיתונות ובכלל זה, סגירתו של התאגיד, איום על ביטחונם התעסוקתי של עובדי התאגיד והכפשתם, הכל כפי שיפורט להלן וזאת בשים לב להוראות חוק השידור הציבורי, התשע"ד-2014 (להלן: "חוק השידור הציבורי" או "החוק").

3. הכשירות של עובד ציבור היא תנאי מרכזי למילוי תפקידו. ראשית, לצורך מינוי לתפקיד ציבורי ושנית, לעניינו, לצורך מילוי תפקידו באופן ראוי. כדברי בית המשפט בעניין 'תנאי חשוב להבטחת הפעלה ראויה של הסמכות השלטונית ואמון הציבור בהפעלתה הראויה של הסמכות השלטונית, הוא בבחירתם של עובדי ציבור ראויים למשרותיהם. חיוני הוא כי יבחרו עובדים המתאימים לביצוע המשימה הציבורית, בעלי יושר אישי, אשר יפעלו באוירה בריאה ובתחושה של אחריות לטוהר השירות... על רקע זה התפתחו דיני הכשירות השונים, הבאים להבטיח כי רק מועמדים ראויים ימונו למשרות שלטוניות...'¹

4. מצב של ניגוד עניינים או אף חשש לניגוד עניינים עשוי לפסול כל אדם מכהונה בכל תפקיד ציבורי אף אם הוא כשיר מכל בחינה אחרת. מצד אחד בעניינו, יו"ר ועדת האיתור חייבת למלא את התפקיד לטובת הציבור, בהתאם לתכלית חוק השידור הציבורי. עם זאת, מצד שני, האופן בו היא תמלא את התפקיד עשוי חלילה להטות למשל בהחלטה שלא לטובת הציבור בשל עניין אישי, לרבות, עניין אישי של קרוב (בן זוגה ושותפה למשרד עורכי הדין ועמדותיו הפומביות ביחס לתאגיד ולביטחונם התעסוקתי של עובדיו) ועצם הניגוד האפשרי בין טובת הציבור לבין עניין אישי צריך לפסול אותה מכהונה.

5. התכליות העיקריות של ניגוד עניינים הן שתיים:

ראשית, איש הציבור הנמצא במצב של ניגוד עניינים עלול להיות מושפע מן הניגוד, כתוצאה מכך הוא עלול לערב שיקולים זרים, הנובעים מן העניין הנוגד, בשיקול הדעת הכרוך מילוי תפקידו הציבורי. שיקולים זרים, כידוע, פוגמים בכל החלטה מינהלית. אולם במצב של ניגוד עניינים אין צורך להמתין עד למתן החלטה, ורק לאחר מכן לטעון כי ההחלטה נגועה בשיקולים זרים, דבר שבדרך כלל קשה להוכיח. במצב דברים כזה אפשר ורצוי לפעול ולמנוע את מילוי התפקיד ואף את עצם המינוי, ובכלל להקדים תרופה למכה.

שנית, אם איש הציבור יהיה רשאי למלא את תפקידו במצב של ניגוד עניינים, יהיה בכך כדי לעורר בלב הציבור חשש לפגיעה בתפקוד הראוי כתוצאה מן הניגוד ואף אולי אפילו חשש לפגיעה בטוהר המידות. חשש כזה, אפילו אם הוא קיים רק למראית עין, עלול לפגוע באמון הציבור שהוא חיוני לתפקוד ראוי של השירות הציבורי.²

6. מיותר לציין כי מבחן ניגוד העניינים נעוץ במצב ולא בתוצאה: כדי לפסול אדם מכהונה, אין צורך להוכיח כי הוא מושפע או יושפע במילוי תפקידו מניגוד עניינים, אלא די בכך כי הוא יימצא במצב של ניגוד עניינים.

7. עוד מיותר לציין כי דרגת הקרבה הרלבנטית למכתבנו זה היא קירבת משפחה מדרגה ראשונה (בן זוג) והפסילה היא פועל יוצא מכך, שכן מדובר באפשרות ממשית של ניגוד עניינים.

¹ בג"ץ 7074/93 סויסא נ' היועץ המשפטי לממשלה.

² יצחק זמיר, הסמכות המינהלית, כרך א', מהדורה שניה, נבו, 577, 578.

8. בהתאם להוראות סעיף 29 לחוק השידור הציבורי, תפקידה של ועדת האיתור הוא לאתר ולהציע לשר התקשורת מועמדים ראויים למועצת התאגיד. ועדת האיתור היא בת 3 חברים והם:

(1) שופט בדימוס של בית המשפט העליון או בית משפט מחוזי שימנה שר התקשורת, בהתייעצות עם נשיא בית המשפט העליון, והוא יהיה יו"ר ועדת האיתור;

(2) נציג ציבור בעל מעמד ומומחיות בתחום התקשורת, הכתובה או המשודרת, או בתחום היצירה הטלוויזיונית, הקולנועית או המוסיקלית, שימנה יו"ר ועדת האיתור;

(3) נציג ציבור בעל מעמד ומומחיות בתחומי הכלכלה או הניהול, שימנה יו"ר ועדת האיתור.³

9. בנוסף, לא יכהן בוועדת האיתור מי שעלול להימצא בניגוד עניינים, לרבות עניין אישי, ובלשון סעיף 29(ד) לחוק התאגיד:

"לא ימונה לחבר ועדת האיתור ולא יכהן בה, מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר ועדת האיתור, לבין עניין אישי שלו או תפקיד אחר שלו; בסעיף זה, "עניין אישי" – לרבות עניין אישי של קרובו, סוכנו או שותפו, או עניין של גוף שיש להם בו חלק בהון המניות, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות הצבעה"⁴

10. זאת ועוד, סעיף 30 לחוק התאגיד קובע כי **"לא ימונה לחבר ועדת האיתור ולא יכהן בה מי שיש לו זיקה אישית או עסקית לשר משרי הממשלה, מי שעוסק בפעילות פוליטית או בפעילות מפלגתית או מי שעסק בפעילות פוליטית או בפעילות מפלגתית בחמש השנים שקדמו למועד הצגת המועמדות; לעניין זה, לא יראו השתתפות בהפגנה או בכינוס בעל אופי פוליטי, או הבעת עמדה פומבית בעניינים פוליטיים, כשלעצמן, כפעילות פוליטית"**

11. יצויין כי תפקידה של ועדת האיתור הוא להמליץ לשר התקשורת על 12 מועמדים לכהן כתברי מועצת התאגיד ובהם על מועמד אחד לכהן כיו"ר המועצה.

12. עוד יצויין כי מועצת התאגיד אמונה קביעת מדיניות התאגיד ובין היתר, מדיניות השידורים הכוללת, אישור לוח שידורים; מינוי מנכ"ל לתאגיד, השעייתו או העברתו מתפקידו; אישור המבנה הארגוני של התאגיד; מדיניות העסקת עובדים; שיא כוח האדם ועוד.

13. ביום 9.2.2023 הודיע שר התקשורת על מינויה של השופטת (בדימוס) נחמה נצר כיו"ר ועדת האיתור.

14. עם מינויה, בירך אותה שר התקשורת בדברים שהובאו גם בעין השביעית (שירי בלומברג, 4.7.2023) ואמר לה כי **"אני סמוך ובטוח שיש לך כתפיים מספיק רחבות כך שתוכלי להכניס רוח חדשה במועצת התאגיד, שתביא את המגוון וריבוי הדעות אל תוך השידור הציבורי, מה**

³ ר' סעיף 29(ג) לחוק.

⁴ ההדגשה אינה במקור, הח"מ.

שאינו לנו היום". יו"ר ועדת האיתור הנכנסת השיבה לו: "נפעל כדי להרחיב את השורות ולהכניס רוח חדשה, רוח משותפת, רוח מכילה, מגוונת, לשידור הציבורי, כמו שמגיע לעם ישראל."

15. שבועות ספורים קודם לכן, ובמספר הזדמנויות, התבטא שר התקשורת נגד התאגיד. כך למשל ציין שר התקשורת ביום 14.1.2023: **"החזון שלי הוא שאין שידור ציבורי בישראל. אני רוצה שכתבים ירצו את הציבור. כאשר אני אסגור את הרשות השנייה, נסגור את מועצת הכבלים והלוויין. צריך להסיר מגבלות תוכן. להסיר חסמים, להסיר רגולציה"**.

16. על רקע כל האמור, לא ניתן לעמוד מן הצד ולהחריש נוכח האמירות החמורות שחלקן יובא להלן מצד בן זוגה של יו"ר ועדת האיתור, עו"ד אריק נצר, כפי שצוטטו בחדשות 13 ("אזור בחירה", ברוך קרא) ו-"העין השביעית" (שירי בלומברג, 4.7.2023), כאשר לפי האחרון, הוא גם שותפה של יו"ר ועדת האיתור במשרד עורכי הדין שאליו הצטרפה עם פרישתה מכס השיפוט.

17. כך עולה כי בעלה של יו"ר ועד האיתור הביע ברשת הטוויטר עמדות נחרצות וקשות ביחס לתאגיד פעמים רבות במרוצת החודשים האחרונים, משמיץ את עובדיו וקורא לסגור את התאגיד לאלתר, לצד תמיכה בראש הממשלה ובני משפחתו. לצד התקפתו על התאגיד ומעמדו, בעלה של יו"ר ועדת האיתור תוקף במילים קשורות גם כלי תקשורת אחרים ועיתונאים נוספים, כפי שדבריו מובאים בעין השביעית. העתק מהכתבה והציטוטים מצורף **בנספח** למכתבנו זה, כחלק בלתי נפרד ממנו⁵ ולהלן:

"למה אני צריך לממן את שכרו של אריה גולן ורבים כמוהו שמפמפמים לנו את האג'נדה השמאלנית היהירה שלהם במשך כל היום? אם הוא (הכוונה לעיתונאי אריה גולן, הח"מ) כל כך .. מוצלח, למה לא חטפו אותו לערוצים המסחריים? בעצם הוא יכול לנסות את מזלו אצל בעלי התאגיד לאחר שיפורט ..."

"... ערוצים 11, 12, ו 13 הם בלתי אפשריים למגע ... בהפקרות כזאת – נתניהו צודק";

"ישאתה מתנהג כמו צייד עלוב ולא כמו עיתונאי. אתה ממשיך היטב את מסורת קודמיך בכל הערוצים (פרט 14) ברדיפה מכוערת ואלימה של בני משפ' נתניהו שכבר עשרות שנים נתונים במרדף שטוף שנאה חסרת מעצורים על ידי רוב מוחלט של אמצעי התקשורת בישראל. אנחנו מבינים היטב את הצורך שלך לקבל לגיטמציה אבל עד כאן!"⁶

18. כך למשל, בן זוגה של יו"ר ועדת האיתור קורא לסגירת התאגיד, ולמעשה לפיטוריהם של 1,000 עובדים, בתגובה לציוץ של העיתונאי אבישי בן חיים ולפיו, אסור לפגוע בתאגיד:

"אבישי יקר. אנחנו לא מתונים ולא סובלניים. קדימה לסגור!"

⁵ ר' גם לינק: <https://www.the7eye.org.il/491023>

⁶ ההדגשה אינה במקור, הח"מ.

19. כך למשל, במקרה נוסף, בעלה של יו"ר ועדת האיתור מאיים על ביטחונם התעסוקתי של עובדי התאגיד:

ילמה, למען ה', בעידן של תקשורת חופשית, עם אין ספור ערוצים מדינת ישראל צריכה לממן ערוץ ציבורי שמעסיק 1,200 עובדים (!) בתקציב שנתי של כ - 850 מיליון ש"ח בשנה ???...."

20. התנהלות זאת מצד בעלה של יו"ר ועדת האיתור, שותפה למשרד עורכי הדין בו היא עובדת, על-ידי מי שהוא קרוב מדרגה ראשונה, בן זוגה, ובכל בכבוד, אינו מאפשר כהונה של יו"ר ועדת האיתור ומכתים את כהונתה בניגוד עניינים.

21. נזכיר כי ממשלת ישראל ניסתה במרוצת 2016 – 2017 להביא לפגיעה במעמד התאגיד לרבות ניסיונות לפצלו, שנבלמו גם בעקבות עתירה של ארגון העיתונאים שסופה בפסק דין של בית המשפט העליון מינואר 2019 שעניינו, חשיבות השידור הציבורי ועצמאותו, ובלשון פסק הדין, בין היתר:

..."

ראוי לפיכך שהכל יפנימו כי התוצאה אליה הגענו מתחייבת מהתפיסה הדמוקרטית. שידור ציבורי מבוסס ובלתי תלוי הוא כלי חשוב לקיומו של שוק תקשורת מגוון, תוסס וביקורתי, שאיננו נושא פנים לבעלי שררה, ממון או אינטרס. בהיותו כזה הוא שומר על הדמוקרטיה ועל ההשתתפות של אזרחי המדינה בעיצוב דמותה....

נוכח האמור, נקל להבין כי התערבות שלטונית בגופי התקשורת, גם אם היא נעשית ברמה "המוסדית", מתוך מטרה "להתאים" את מבנהו של שוק התקשורת, כך שיתיישב עם אינטרסים של צד כזה או אחר במפה הפוליטית, מהווה למעשה, הכפפה אסורה של התקשורת, שאמורה להיות עצמאית – למאוויים של השלטון".⁷

22. על עצמאותו של התאגיד מול השפעות פוליטיות עמד גם בית המשפט העליון הנכבד בדברים הבאים:

...."

הגוף המשדר החדש יהיה עצמאי וינותק מהפוליטיקה" (שם). מכל אלה גם יחד ניתן ללמוד, כי תכלית חוק השידור הציבורי היא שיפור השידור הציבורי בישראל, תוך מתן מענה לקשיים שאיפיינוהו עד כה – תכלית ראויה לכל הדעות".⁸

23. מכל האמור לעיל, מתבקשת התערבותך הדחופה, המהירה והעניינית, לרבות הנחיה ברורה לשר התקשורת, שתבוא מצידך כגורם האמון על כך, להביא להעברת יו"ר ועדת האיתור מתפקידה בנסיבות העניין החריגות.

⁷ בג"ץ 2996/17 ארגון העיתונאים נ' ראש הממשלה ואח'. (החדגשה במקור, הח"מ).
⁸ בג"ץ 6133/14 גורביץ טניה ואח' נ' כנסת ישראל ואח', סעיף נ, 26.3.2015 (הדגשות הוספו, הח"מ).

24. לתשובתך המהירה נודה, שאם לא כן לא תיוותר בידי מרשנו הברירה לפעול בכל הצעדים העומדים לרשותם, ולרבות פנייה לערכאות.

בכבוד רב ובברכה,

אמיר בשה, עו"ד

העתקים:

ח"כ ד"ר שלמה קרעי, שר התקשורת
גב' נורית קנטי, יו"ר ארגון העיתונאים והעיתונאיות בישראל
מר גיל עומר, יו"ר מועצת התאגיד
מר גולן יוכפז, מנכ"ל התאגיד
מר אלי גרשנקרוין, מנכ"ל ארגון העיתונאים והעיתונאיות בישראל
גב' ענת סרגוסטי, אחראית חופש העיתונות בארגון העיתונאים והעיתונאיות בישראל
ארגון עובדי התקשורת - חברי הוועד המנהל
מר אלירן גבאי, יו"ר ועד העובדים, התאגיד